

**Kvalitetsstandarder
for specialundervisning
og specialpædagogisk bistand**

Børn og Ungdom

Rebild Kommune

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
BESKRIVELSE AF TILBUD TIL 0-16 ÅRIGE BØRN.....	6
GENERELLE INDLÆRINGSVANSKELIGHEDER.....	9
GENNEMGRIBENDE UDVIKLINGSFORSTYRRELSER	10
SPECIFIKKE INDLÆRINGSVANSKELIGHEDER/ADHD	11
SOCIO-/EMOTIONELLE VANSKELIGHEDER	12
MOTORISKE VANSKELIGHEDER.....	13
HØREVANSKELIGHEDER	14
SYNSVANSKELIGHEDER.....	15
TALE- OG SPROGVANSKELIGHEDER.....	16
LÆSE- OG SKRIVEVANSKELIGHEDER.....	17

Indledning

Dette katalog indeholder en beskrivelse af Rebild Kommunes kvalitetsstandarder vedrørende specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn der endnu ikke har påbegyndt skolegangen og til skolebørn. Kataloget er udarbejdet på grundlag af bestemmelserne i Lov om Folkeskolen med tilhørende bekendtgørelser og værdierne i Rebild Kommunes Sammenhængende Børnepolitik.

Specialundervisning og specialpædagogisk bistand

Børn der endnu ikke har påbegyndt skolegangen:

I medfør af folkeskolelovens § 4, stk. 1 skal der tilbydes specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, hvis børnenes udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte.

Formålet med den specialpædagogiske bistand er så tidligt som muligt at fremme udviklingen hos børn med særlige behov, således at de på lige fod med andre børn kan påbegynde skolegangen.

Specialpædagogisk bistand til børn der endnu ikke har påbegyndt skolegange kan jf. Bekendtgørelse nr. 356 af 24/04/2006 § 2 gives på følgende måder:

- 1) Specialpædagogisk rådgivning til forældre eller andre, der udøver daglig omsorg for barnet.
- 2) Særlige pædagogiske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med den specialpædagogiske bistand til barnet.
- 3) Undervisning og træning af barnet, der er tilrettelagt efter dets særlige forudsætninger og behov

Forældre kan rette henvendelse til daginstitutionen eller til PPR med anmodning om specialpædagogisk bistand til barnet. Forudsætningen for iværksættelse af specialpædagogisk bistand er, at der foreligger en Pædagogisk Psykologisk vurdering der viser, at barnet har behov for en specialpædagogisk indsats.

Skolebørn:

I medfør af folkeskolelovens § 3, stk. 2 skal der gives specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til skolebørn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte.

Specialpædagogisk bistand til elever i grundskolen og 10. klasse omfatter jf. Bekendtgørelse nr. 885 af 07/07/2010 § 2:

1. Specialpædagogisk rådgivning til forældre, lærere eller andre, hvis indsats har væsentlig betydning for elevens udvikling.
2. Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisningen af eleven.
3. Undervisning i folkeskolens fag og fagområder, der tilrettelægges under særlig hensyntagen til elevens indlæringsforudsætninger. For elever i børnehaveklassen omfatter specialpædagogisk bistand undervisning og træning, der tilrettelægges efter elevens særlige behov.
4. Undervisning og træning i funktionsmåder og arbejdsmetoder, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af psykiske, fysiske, sproglige eller sensoriske funktionsvanskeligheder.

5. Personlig assistance, der kan hjælpe eleven til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.
6. Særligt tilrettelagte aktiviteter, der kan gives i tilslutning til elevens specialundervisning.

Specialundervisning og specialpædagogisk bistand til skolebørn kan jf. Bekendtgørelse nr. 885 af 07/07/2010 § 10 gives på følgende måder:

- 1) Eleven bevarer tilhørsforholdet til den almindelige klasse og deltager i den almindelige undervisning, men således at eleven modtager støtte i nogle eller alle timer.
- 2) Eleven bevarer tilhørsforholdet til den almindelige klasse, men således at eleven modtager særligt tilrettelagt undervisning i et eller flere fag uden for den almindelige undervisningstid.
- 3) Eleven har et tilhørsforhold til enten en almindelig klasse eller en specialklasse, men modtager undervisning i begge disse klasseformer.
- 4) Elevens tilhørsforhold til den almindelige klasse ophører, idet hele undervisningen gives i en specialklasse, der er placeret på en almindelig folkeskole, på en specialskole eller på et regionalt undervisningstilbud.
- 5) Eleven undervises i et dagbehandlingstilbud eller på et anbringelsessted.

For nærmere om iværksættelse og ophør af specialundervisning og specialpædagogisk bistand til skolebørn henvises til dokumentet "God skik for sagsbehandling i sager om specialundervisning og specialpædagogisk bistand til skolebørn i Rebild Kommune" på www.rebild.dk.

Inddragelse af Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR):

Hvis det antages, at et barn har særlige undervisningsbehov, som ikke kan opfyldes inden for rammerne af den almindelige undervisning, eller hvis barnets skolesituation i øvrigt giver anledning til alvorlig bekymring, indstilles eleven til en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Ved henvisning til specialundervisning i enkelte fag kan inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning undlades, hvis skolens leder vurderer, at det ikke er nødvendigt, og hvis forældrene er enige heri.

Forældre eller eleven selv kan anmode om en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Følgende fagpersoner kan indstille til PPR. Indstillingen afgives gennem skolens leder:

- 2) Skolens leder
- 3) Klasselæreren, eventuelt på initiativ af elevens øvrige lærere eller andre af skolens medarbejdere med tilknytning til eleven. For elever i børnehaveklassen afgives indstillingen af børnehaveklasselederen.
- 4) Den kommunale sundhedstjeneste, hvis denne har kendskab til psykiske, fysiske, sproglige eller sensoriske funktionsvanskeligheder hos eleven, som giver grund til at formode, at eleven har behov for specialpædagogisk bistand.

For nærmere om PPR henvises til www.rebild.dk.

Udvikling af kvalitet

Det politiske bestemte serviceniveau sætter rammerne for at udvikle kvalitet i ydelser og tilbud for det enkelte barn med særlige behov. Kvalitet udvikles når de politiske rammer implementeres og realiseres i det konkrete professionelle arbejde og samarbejde.

Det er hensigten, at nærværende beskrivelse af kvalitetsstandarder skal bruges til at sikre den røde tråd fra beskrivelse af den sammenhængende børnepolitik overordnede værdier gennem en ensartet sagsbehandling og visitation til udførelse af ydelsen til barnet og den unge.

Kvalitet i det enkelte tilbud kan beskrives ud fra tre dimensioner: 1) kvalitet for barnets udvikling og trivsel, 2) faglig kvalitet i ydelsen der er rettet mod barnet og det fællesskab det kan indgå i, og 3) kvalitet i organiseringen af det arbejde og samarbejde der skal til for at udvikle et relevant tilbud.

God kvalitet i et tilbud for det enkelte barn forudsætter at alle dimensioner af kvalitet er i orden.

I nedenstående tabel beskrives kort de tre dimensioner

Den kvalitet barnet oplever	Den faglige kvalitet	Den organisatoriske kvalitet
<p>Kvalitet for barnets udvikling og trivsel således som den opleves af barnet og dets forældre</p> <p>Dette betyder at tilbudet er relevant for barnets udvikling i de sammenhænge det indgår i, og at forældre og deres viden om barnet er inddraget mest muligt i udformningen af tilbud og forløb, sammen med relevante fagfolk</p>	<p>Faglig kvalitet der såvel er rettet mod barnet som mod det fællesskab barnet er i.</p> <p>Dette betyder at faglig kvalitet dermed sikre inklusion og barnets deltagelse i et fællesskab samtidig med at der arbejdes med de særlige behov og konkrete vanskeligheder barnet har f.eks. m.h.t. læring, social deltagelse m.m..</p>	<p>Kvalitet i organiseringen af det faglige arbejde og samarbejde der skal til for at udvikle relevante tilbud.</p> <p>Det betyder samarbejde og brug af forskellige faglige kompetencer til at sammensætte lige netop det tilbud der er brug for – for et konkret barn, på et konkret sted – på det rigtige tidspunkt</p>

For at skabe kvalitet i ydelserne lægges der således i det faglige arbejde på specialområdet vægt på:

- Tidlig og tværfaglig koordineret indsats
- En grundig beskrivelse af barnets behov i de sammenhænge det indgår i.
- En helhedsbetonet planlægning af indsatsen
- Specialpædagogisk o.a. indsats, der er målrettet barnets behov og deltagelse i relevante fællesskaber
- Tidlig tværfaglig og praksisnær indsats ved lærere/pædagoger udformet i tæt dialog med ledelsen
- Medinddragelse og aktiv forældreinvolvering
- Størst mulig inklusion af børn med særlige behov
- Kontinuerlig faglig kompetenceudvikling indenfor fagområderne

Beskrivelse af tilbud til 0-16 årige børn

Almensystemet tilbyder en række tidlige og forebyggende indsatser, der går forud for specialundervisning og specialpædagogisk bistand til det enkelte barn.

I nedenstående oversigt gives et kort overblik over almene indsatser, indsatser der rækker udover almensystemets hjælpefunktioner og indsatser der kræver visitation.

	Almensystemet	Almensystemets hjælpefunktioner	Ved behov for indsatser udover almensystemets hjælpefunktioner	Foranstaltninger der kræver visitation
0 -3 år	Kommunal sundhedsplejerske Vuggestue el. dagplejepersonale	Besøg af sundhedsplejerske Drøftelse og evt. handling i lokale tværfaglige teams Konsultative drøftelser med PPR	Indstilling til PPR for vurdering, herunder talehørepædagogisk vurdering Henvisning til Børnepsykiatrien i Region Nordjylland eller andre af Regionens tilbud Inddragelse af VISO (Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation) og andre videnscentre Støttefunktionen kan inddrages, for at understøtte et barn i overgangen til børnehave	Specialdaginstitution Specialpædagogisk bistand (se side 3) Vederlagsfri fysioterapeutisk behandling (Sundhed)
3- 6 år	Kommunal sundhedsplejerske Daginstitutionspersonale, herunder sprogpædagoger og inklusionspædagoger	Konsultative drøftelser med PPR og Støttefunktionen i daginstitutionens kompetencecenter I USFO'er og samdrevne institutioner sker de konsultative drøftelser i regi af skolens kompetencecenter Drøftelse og evt. handling i lokale tværfaglige teams	Indstilling til PPR for vurdering, herunder talehørepædagogisk vurdering Støttepædagog Henvisning til Børnepsykiatrien i Region Nordjylland eller andre af Regionens tilbud Inddragelse af VISO og andre videnscentre	Specialdaginstitution Specialpædagogisk bistand Vederlagsfri fysioterapeutisk behandling (Sundhed)

6 -12 år	Skolesundhedsplejerske Skolens pædagogiske personale, herunder AKT-vejledere, læsevejledere og andre vejlederfunktioner.	Konsultative drøftelser med PPR i skolens kompetencecenter Drøftelse og evt. handling i lokale tværfaglige teams SSP i lokal området	Indstilling til PPR for vurdering, herunder talehørepædagogisk vurdering Henvisning til Børnepsykiatrien i Region Nordjylland eller andre af Regionens tilbud Inddragelse af VISO og andre videnscentre	Specialundervisning og specialpædagogisk bistand (se side 3-4) Enkeltintegration Specialklasse Specialskole Vederlagsfri fysioterapeutisk behandling (Sundhed)
12 -16 år	Skolesundhedsplejerske Skolens pædagogiske personale, herunder AKT-vejledere, læsevejledere og andre vejlederfunktioner. Klubpædagoger Ungdomsskolens almenundervisning	Konsultative drøftelser med PPR i skolens kompetencecenter Drøftelse og evt. handling i lokale tværfaglige teams SSP i lokal området Ungdommens Uddannelsesvejledning	Indstilling til PPR for vurdering, herunder talehørepædagogisk vurdering Henvisning til Børnepsykiatrien i Region Nordjylland eller andre af Regionens tilbud Inddragelse af VISO og andre videnscentre	Specialundervisning og specialpædagogisk bistand Enkeltintegration Specialklasse Specialskole Vederlagsfri fysioterapeutisk behandling (Sundhed)

Beskrivelse af tilbud til specifikke typer vanskeligheder:

Når der i det følgende beskrives tilbud til specifikke typer vanskeligheder, er det ikke for at skabe et redskab til kategorisering af børn i vanskeligheder. Formålet er at beskrive de tilbud, der i Rebild Kommune er til forskellige typer af vanskeligheder. Det enkelte barn med behov for særlig støtte kan godt beskrives ud fra flere af de beskrevne kategorier.

På de følgende sider beskrives tilbud til nedenstående typer vanskeligheder. Nogle af tilbudene kræver en forudgående visitation.

- Generelle indlæringsvanskeligheder
- Gennemgribende udviklingsforstyrrelser
- Specifikke indlæringsvanskeligheder/ADHD
- Socio-/ emotionelle vanskeligheder
- Motoriske og sensoriske vanskeligheder
- Hørevanskeligheder
- Synsvanskeligheder
- Tale- og sprogvanskeligheder

- Læse- og skrivevanskeligheder

For hver specifikke type vanskeligheder beskrives:

- Konkrete og overordnede problemstillinger
- Mulige tilbud og/eller forløb

For nærmere beskrivelse af specialbørnehavegrupper, specialklasser og specialskoler i Rebild Kommune henvises til kommunens hjemmeside www.rebild.dk.

Generelle indlæringsvanskeligheder

Problemstillinger

Børnegruppen spænder fra børn med lettere generelle indlæringsvanskeligheder til børn med massive generelle indlæringsvanskeligheder. Den sidste børnegruppe er retarderede og kan tillige have yderligere handicaps.

Tilbud og forløb

Tilbud:

- Rådgivning og vejledning fra PPR til daginstitution og skole
- Støttetimer i daginstitution tildelt af Støttefunktion
- Enkeltintegration ved alment skolen
- Enkeltintegration ved Visitationsudvalget med særlig elevtakst
- Specialklasser i kommunen

Børn med massive generelle indlæringsvanskeligheder undervises oftest på specialskoler. Der er ikke mulighed for enkeltintegration i almindelig klasse. Såfremt enkeltintegration kan finde sted vil dette ske i relation til en specialklasse for børn med lettere generelle indlæringsvanskeligheder.

Tilbud:

- Skibstedskolen
- Specialskole udenfor kommunen

Gennemgribende udviklingsforstyrrelser

Problemstillinger

Børn med kontaktforstyrrelser og kommunikationsvanskeligheder. Vanskelighederne er på organisk grundlag. Udviklingsforstyrrelsen har betydning for børnenes måde at opfatte, forstå og handle på.

Kategorien dækker over en bred række underliggende benævnelser for mere eller mindre specifikke forstyrrelser i barnets udvikling.

Hvis der er tale om svære kontaktforstyrrelser vil barnet være diagnosticeret med autismspektrumforstyrrelser. Nogle børn kan tillige have ADHD/ADD, Tourette syndrom mv.

Autisme:

- Afvigende adfærd i form af begrænset kontakt til andre
- Stereotyp adfærds/interesse og aktivitetsmønstre
- Indlæringsvanskeligheder
- Spændende fra normalbegavelse til mental retardering
- Vedvarende tilstand (livslang)

Aspergers Syndrom: Normal- til velbegavede

- Ingen særlige indlæringsproblemer
- Lettere afvigende adfærd i kontakt til andre
- Social isolation
- Særinteresser
- Svært ved at indgå i socialt samspil med andre børn
- Konkrettænkende

Tilbud og forløb

- Rådgivning og vejledning fra PPR til daginstitution og skole
- Støttetimer i daginstitution tildelt af Støttefunktion
- Enkeltintegration ved alment skolen
- AK-klassen i Skørping
- Skibstedskolen
- Specialklasse udenfor kommunen

I lettere tilfælde kan børn med autismspektrumforstyrrelser integreres uden særskilt støtte i almene tilbud. Undervises eleverne i alment tilbud klarer disse elever sig bedst i de tidlige skoleår. Problemerne opstår oftest når børnene kommer på mellemtrinnet, hvor abstraktionsniveauet stiger. De bedst begavede elever vil sædvanligvis kunne klare en ungdomsuddannelse uden støtte.

Er der tale om et barn med svær autisme vil der være mulighed for placering i specialbørnehave eller specialskole.

Specifikke indlæringsvanskeligheder/ADHD

Problemstillinger

Normalt begavede elever med vidtgående specifikke indlæringsvanskeligheder. Problemstillingen er typisk kompleks, idet barnet har funktionsvanskeligheder i forhold til alder og intelligens inden for følgende områder:

- Opmærksomhed
- Sansning/perception
- Kognition
- Hukommelse
- Sprog
- Motorik
- Impulskontrol

Vanskelighederne opfattes i de fleste tilfælde som organisk betingede. Barnet kan være diagnosticeret med ADHD.

Der er typisk tale om børn der:

- Mangler koncentration om opgaver og handlingsforløb
- Urolige og omkringfarende
- Glemsomme og impulsive
- Har motoriske problemer
- Har sensoriske problemer
- Ofte er medicinerede

Tilbud og forløb

- Rådgivning og vejledning fra PPR til daginstitution og skole
- Støttetimer i daginstitution tildelt af Støttefunktion
- Enkeltintegration ved almen skolen

Elever med særlige behov skal have mulighed for at modtage undervisning under andre former:

- Såfremt der er tale om så svær ADHD, at barnet ikke kan fungere i almenregi, visiteres barnet ofte til specialundervisning i AK-klassen i Skørping
- Specialklasse udenfor kommunen

Socio-/emotionelle vanskeligheder

Problemstillinger

Kategorien rummer børn med svære vanskeligheder i forhold til at indgå i sociale relationer. Vanskelighederne skyldes som oftest svære sociale opvækstvilkår præget af svigt og mangel på basal tryghed samt belastende sociale vilkår, f.eks. misbrug m.m.

Det er en bred gruppe af børn, der har svært ved at fungere i forskellige sociale sammenhænge, hvor der foreskrives krav til bestemte måder at fungere på. Nogle af disse børn kommer i vanskeligheder når de ikke kan udtrykke følelser og behov eller forstå andres intentioner og handlinger. Andre har ikke igennem deres opvækst fået den personlige støtte til at kunne indgå i sociale fællesskaber, hvorfor konflikter bliver en væsentlig del af samværet.

Børnenes problemer kommer ofte til udtryk ved manglende koncentration, urolig, konfliktfyldt og forstyrrende adfærd, tristhed og indadvendthed m.m.

Generelt har børn i denne kategori ikke særlige indlæringsmæssige (intellektuelle) vanskeligheder, men har på grund af sociale problemstillinger svært ved at opnå forventeligt udbytte af de undervisningstilbud, de indgår i.

Tilbud og forløb

- Rådgivning og vejledning fra PPR til daginstitution og skole
- Støttetimer i daginstitution tildelt af Støttefunktion
- Enkeltintegration ved almenskolen

Elever med særlige behov skal have mulighed for at modtage undervisning under andre former:

- Trivselsklassen i Suldrup

Familieafdelingen kan udover ovenstående beslutte at barnet/den unge har et behandlingsbehov der kan etableres enten i kommunalt regi eller i private behandlingstilbud. PPR skal i denne forbindelse kvalitetssikre og indstille til den undervisningsmæssige del af behandlingen.

Motoriske og sensoriske vanskeligheder

Problemstillinger

Børn med medfødt eller erhvervet skade og/eller udviklingsforstyrrelser. Børnene kan have problemer med motorik, sansning, perception, opmærksomhed og kontakt. Børnene kan have vanskeligheder med at følge med i skolen, med at lege, med at deltage i fritidsaktiviteter, med at deltage i hjemlige gøremål og med at klare diverse opgaver omkring egen person.

Det drejer sig bl.a. om:

- Børn med massive, kroniske sansemotoriske handicap som kræver kontinuerlig indsats.
- Børn med svære bevægelseshandicap og specifikke kognitive funktionsnedsættelser (spasticitet, lammelser, muskelsvind m.m.)
- Børn der er generelt retarderede
- Børn med multiple funktionsnedsættelser (sjældne sygdomme og syndromer)
- Børn med autisme/Aspergers Syndrom.
- Børn med ADHD.
- Børn med hørevanskeligheder
- Børn med sprog- og talevanskeligheder.

Tilbud og forløb

- Rådgivning og vejledning fra PPR til daginstitution og skole
- Støttetimer i daginstitution tildelt af Støttefunktion
- Ergo- og fysioterapeut i Sundhedsforvaltningen
- Specialgruppen i børnehaven Troldehaven
- Enkeltintegration ved almenskolen
- Skibstedskolen
- Specialskoler/specialklasserækker i andre kommuner

Arbejdsopgaverne for terapeuterne i PPR ligger primært i forbindelse med kommunens specialforanstaltninger. I de tilfælde, hvor en PPR-psykolog har brug for en ergo- / fysioterapeutisk undersøgelse af et barn, som supplement til den psykologiske udredning, kan PPR's terapeuter inddrages i sager i daginstitution/almenskole.

Hørevanskeligheder

Problemstillinger

Nogle børn har periodevis nedsat hørelse pga. væske i mellemøret /mellemørebetændelse. Andre børn har en permanent hørenedsættelse på det ene eller begge ører. Hørenedsættelsen kan være fremadskridende (blive større med tiden) eller være mere konstant. Nogle børn er døve/ har høreapparat og/eller de har fået en "CI" (Cochlear implantation), så de har en "mekanisk hørelse".

Da hørevanskeligheder har afgørende betydning for børnenes trivsel og generelle udvikling, har de og deres nærmeste behov for bistand. Bistandens indhold og omfang er naturligvis forskellig fra barn til barn.

Tilbud og forløb

- Rådgivning og vejledning fra PPR til forældre, dagplejer, dagplejepædagog, daginstitution, skole (lærere, ledelse, klassekammerater), SFO (eller lign.)
- Undervisning/samtaler med barnet/eleven vedr. høretabet/høretaktik (hvordan får barnet/eleven det bedst mulige ud af sin hørelse – hvordan kan barnet/eleven kompensere for høretabet)
- Undervisning/vejledning af barnets klassekammerater i høretaktik
- Bistand fra Center for døvblindhed og høretab, Region Nordjylland fx i form af vejledning fra hørepædagoger til fx forældre/lærere/klassekammerater samt vurdering af lyd og lys i undervisningslokaler.
- Bistand fra Høreklubben, Region Nordjylland

Hvis hørenedsættelsen har resulteret i, at barnets sprog er påvirket, tilbyder PPR bistand i form af vejledning og evt. undervisning (nærmere beskrevet i afsnittet vedr. børn i tale- og sprogvanskeligheder.)

Hvis der opstår behov for yderligere hjælpemidler i form af FM-anlæg, teleslynge eller andet, udarbejder tale-hørepædagogen en ansøgning til den rette myndighed og følger op efter behov med hensyn til vejledning i brug.

Synsvanskeligheder

Problemstillinger

Synsvanskeligheder påvirker udviklingstempoet og sprog- og begrebstilegnelsen sker på særlige vilkår.

Blinde og svagsynede småbørn med udviklingspotentialer indenfor normalområdet har behov for kvalificeret modspil fra jævnaldrende for at kunne udvikle sig optimalt i en almindelig sproglig, social og kulturel kontekst.

Den største udfordring gennem småbarnsalderen for det svært synshæmmede barn er at til egne sig en jeg-identitet, at udvikle sociale kompetencer som at kunne tage andres perspektiv og begå sig i samvær og leg med jævnaldrende og blive en del af fællesskabet. Det kræver ekstra god tid og nærvær fra de voksne at formidle viden og kontakt til omverdenen og anviser brugbare strategier i hverdagen - især de første tre leveår. Synstabet forudsætter en mere fysisk og sproglig tilgang for at bekræfte barnet og for at sikre at tilknytningsprocessen forløber sundt.

Tilbud og forløb

Tilbud:

- Rådgivning og vejledning fra PPR til daginstitution og skole
- Institut for Syn og Teknologi.

Ved henvisning til Institut for Syn og Teknologi tilbydes rådgivning og vejledning i hjemmet og senere i den daginstitution og skole barnet kommer til at gå i.

Opgaven forudsætter ikke nødvendigvis forudgående kendskab til problematikken om blinde/svagsynede i institution eller skole, idet der er etableret konsulentfunktion ved Institut for Syn og Teknologi.

Tale- og sprogvanskeligheder

Problemstillinger

Årsagen til behovet for støtte eller specialundervisning skyldes for denne gruppe børn vanskeligheder i udviklingen af sproglige færdigheder, herunder såvel generelle som specifikke tale- og sprogvanskeligheder afasi, stammen m.m.

Allerede i spædbarnalderen kan der hos det lille barn være tegn på at det har brug for særlig støtte for at udvikle sine muligheder for at kommunikere. Kommunikation hos det lille barn eller svært handicappede barn er andet end det verbale sprog. Ønske om kontakt eller en måde at udtrykke sine ønsker og behov kan foregå nonverbalt f.eks. gennem pegning eller med meget få lyde.

Da sprogudviklingen hos det lille barn er noget af det mest betydningsfulde i et barns liv har forældre og de nærmeste omsorgspersoner en central rolle i denne proces.

Sproget er også fundamentet for den senere læse- skriveudvikling.

Tilbud og forløb

Tilbud:

- Treårs sprogvurdering
- Sprogvurdering før skolestart
- Obligatorisk sprogvurdering i børnehaveklassen
- Rådgivning og vejledning fra PPR til daginstitution og skole
- Taleundervisning

Børn med særlige behov skal have mulighed for at modtage specialundervisning og specialpædagogisk bistand under andre former:

- Sproggruppen i Børnehaven Kronhjorten
- Sproglæseklasse i andre kommuner
- Taleinstituttet, Region Nordjylland

Læse- og skrivevanskeligheder

Problemstillinger

I forhold til at læse, stave og skrive, altså den skriftsproglige indlæring, kan barnet være i vanskeligheder i højere eller mindre grad. Det kan variere indenfor hele spektret mellem lettere forsinkelser i den skriftsproglige udvikling til alvorlige dyslektiske problemstillinger.

Tilbud og forløb

Børn i lettere vanskeligheder tilbydes:

- Specialundervisning rettet mod at udvikle deres læsekompetence
- Undervisning i at anvende kompenserende og støttende it-programmer

Børn i vanskeligheder af dyslektisk karakter tilbydes:

- Undervisning i at anvende kompenserende og støttende it-programmer
- Specialundervisning rettet mod at udvikle deres læsekompetence
- Unge i dyslektiske vanskeligheder tilbydes typisk en it-rygsæk, så de får mulighed for at følge klassens undervisning i alle fag og styrke deres sproglige og skriftsproglige kompetencer før overgangen til en ungdomsuddannelse, hvor den indhentede it-kompetence ofte vil være en betingelse for at denne målgruppe vil kunne gennemføre uddannelsen.